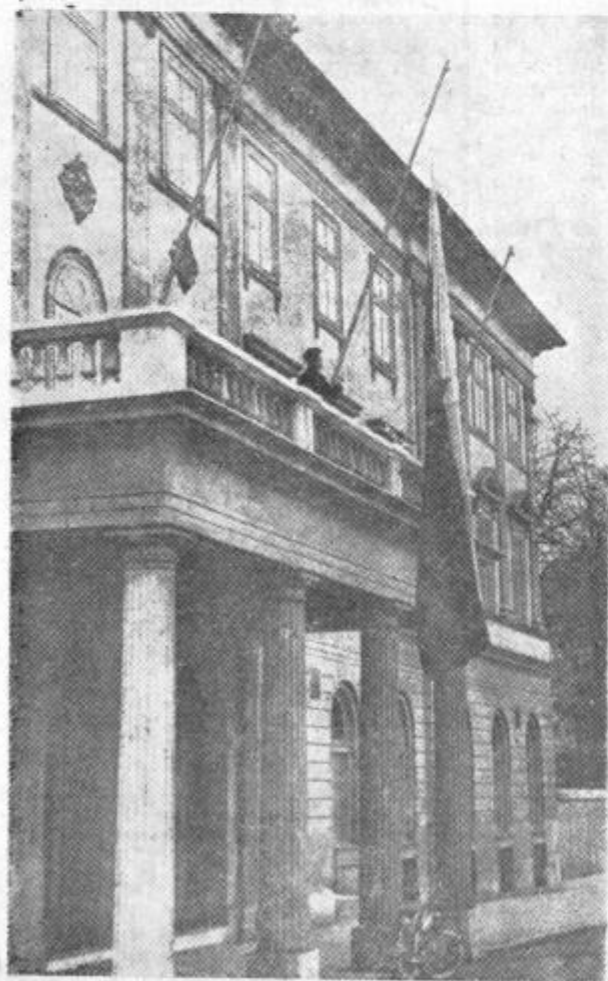

IVISVEČANEM PRIČAKOVANJU

Od razpisa volitev sem je bilo poslopje Ljudske skupščine Slovenije brez svojih od ljudstva izvoljenih obiskovalcev. Ko pa so v petek izvolili zadnje poslance v zbor proizvajalcev kmetijske skupine, je naša republika dobila novo predstavniško telo.

10. aprila pa se bodo novoizvoljeni poslanci zbrali k prvemu zasedanju, na katerem bodo verificirali mandate, izvolili funkcionarje obeh zborov, po končani seji pa bodo sedli k skupnemu zasedanju, kjer bodo izvolili funkcionarje Ljudske skupščine LRS in člane Izvršnega sveta, skupne odbore ter komisije, končno pa tudi stalne odbore v obeh zborih in 10 poslancev-delegatov za Zvezni zbor Ljudske skupščine FLRJ.

Pred razpravo o osnutku družbenega načrta celjske občine

Letos še večji poudarek družbenemu standardu

Sveti pri občinskem ljudskem odboru v Celju so dalj časa razpravljali o osnutku občinskega družbenega načrta za letošnje leto. Plod teh razprav je izšel predlog družbenega načrta, o katerem so pred dnevi razpravljali sekretarji organizacij ZK in predsedniki organizacij SZDL celjske občine.

Iz besed podpredsednika celjske občine tov. Rupreta, ki je na sestanku tolmačil vsebino osnutka, povzemamo, da bo letošnji družbeni načrt še bolj kot lansko leto zastopal težnje za povečanje družbenega standarda, kar bo eno od glavnih nalog gospodarske politike občine. Razpoložljiva sredstva občine bodo potemtakem usmerjena v tiste dejavnosti, ki neposredno vplivajo na proizvodnjo, produktivnost dela in splošne življenjske razmere delovnih ljudi. Z drugimi besedami daje osnutek družbenega načrta poudarek obrti, trgovini, gostinstvu, stanovanjski in komunalni izgradnji, šolstvu, zdravstveni preve-

ti itd. Za stanovanjsko in komunalno graditev je namenjeno letos iz sredstev občine 578 milijonov, lani je bilo v ta namen namenjen 462 milijonov. Tako ta sredstva v dveh letih znašajo 1 milijardo 40 milijonov din, kar je že lepa številka.

Stanovanjska in komunalna graditev se bo letos povečala za 24 % v primerjavi z lanskim letom. Od vsote 578 milijonov je namenjeno 493 milijonov za gradnjo stanovanj, 41,5 milijonov za komunalne objekte, za potrebe prosvete in kulture 25,5 milijonov in za poštenski dom otrok v Baški 8 milijonov din. Razen teh sredstev bo podjetje Pli-narna-Vodovod uporabila 14 milijonov din lastnih sredstev za ureditev vodovoda v Zagradu.

Lani je bilo v gradnji 653 stanovanj, od tega je bilo izgotovljenih 233, tako da ostane v letošnjem letu 420 stanovanj, ki jih bo treba izgotoviti. Za dovršitev teh stanovanj predvideva osnutek družbenega načrta v stanovanjskem skladu 403 milijone din, investitorji pa bodo morali razen tega prispevati 120 milijonov. Za novogradnje bo ostalo še 90 milijonov din. S tem denarjem bodo začeli graditi 120 novih stanovanj, ki bodo dograjena prihodnje leto. Vsega skupaj bo letos na razpolago za stanovanjsko izgradnjo 613 milijonov din.

V osnutku je razvidno, da je občina letos posvetila posebno skrb razvijanju tistih gospodarskih strok, ki posredno vplivajo na družbeni standard in življenjsko raven prebivalstva. Vsa sredstva občinskega investicijskega sklada v višini 85 milijonov so razdeljena za obrt (52,2 milijonov), za trgovino (25,5 milijonov) in za gostinstvo (7 milijonov).

Več kritične presoje pri analizi dela organov delavskega upravljanja

Ker je bilo rečeno, da bi se naj volitve v delavske svete zaključile v mesecu aprilu t. l., so nekatere gospodarske organizacije v našem okraju skoraj kar preveč pohitele z volitvami in pri tem pozabile na važne gospodarsko-politične priprave. Velicestni vzpon ljudske zavesti, ki se je pokazal pri nedavnih splošnih volitvah, nikakor ne bi smel dovoliti, da bi se volitve v delavske svete vršile v senci veličine splošnih volitev. Toda dogaja se ponekod vsaj — da so gospodarske, pa tudi politične organizacije v pripravi za volitve v DS utrujeno območje in nekako dolžnostno, na hitro roko, v zelo pavšalnih analizah opravile volitve. Gradiva za kritične razprave in analize notranjih problemov podjetja pa je bilo več kot dovolj, saj je obdobje med današnjimi in zadnjimi volitvami v DS postavilo nekaj nadvse važnih mejnikov. Da omenimo samo dva: Kongres DS in Pismo CK ZKJ. Naše gospodarske organizacije je OSS dovolj zgodaj opozoril, naj v pripravi za volitve v DS tem vprašanjem posvetijo prvenstveno pozornost.

Kakih 20 sindikalnih podružnic v našem okraju je volitve v DS izvedlo že v mesecu marcu, ostale gospodarske organizacije pa jih bodo opravile v tem mesecu. Da ne bi bili krivični, moramo priznati, da so se po nekaterih občinah za volitve v DS dobro pripravili. V Šoštanju na primer, je občinski sindikalni svet sklical sestanek z vsemi predsedniki DS, člani organizacij Zveze komunistov, zbora proizvajalcev in zastopniki množičnih organizacij, kjer so se teme-

JASNE NALOGE SINDIKALNIH ORGANIZACIJ
PRI NADALJNJEM RAZVIJANJU DRUŽBENIH PROBLEMOM

V soboto se je v Ljubljani začel republiški občni zbor Zveze sindikatov Slovenije, ki je nadaljeval delo tudi v nedeljo. Poleg delegatov se je letnega obračuna udeležilo tudi precej gostov, med njimi sekretar CK ZKS, tov. MIHA MARINKO, član ZIS, tov. FRANC LESKOŠEK-LUKA in podpredsednik Centralnega odbora ZSJ, tov. RUDOLF CAR. V soboto dopoldne so na občnem zboru poslušali referate, popoldne pa so se razdelili v tri skupine in v teh komisijah obravnavali posamezna vprašanja, v nedeljo pa so razpravljali in sklepali o poročilih in izvolili nov republiški sindikalni svet, na čelo katerega je bil ponovno izvoljen tov. STANE KAVČIČ.

Referat tov. Staneta Kavčiča obravnava družbeno vlogo in naloge sindikatov pri nadaljnjem razvijanju družbenega in delavskega samoupravljanja. V začetku je obrazložil štiri poglavitna družbenopolitična dejstva, ki odražajo vlogo in naloge sindikatov, kot naceja borbe za pravilno oceno in razumevanje vloge in nalog sindikatov v naši sedanjosti družbeni stvarnosti. Omenil je materialno preobrazbo, oziroma materialno graditev novega družbenega sistema, dalje graditev in razvoj socialističnih odnosov, boj proti raznim družbenim nasprotjem in protislovjem in končno boj za kulturno izobrazbo delovnih ljudi. Seveda je ta dejstva širše obravnaval, poiskal njih vzroke in nakazal oblike, kako na teh področjih uspešneje zaorati v leđino.

Potem je tov. Kavčič govoril o vlogi sindikalne organizacije v naši družbi. Dejal je, da morajo biti sindikati borbena in množična delavska politična organizacija, katerih metode dela morajo biti politične, ki jih mora bodriti posluh za dogajanja in katerih vpliv se mora čutiti na vseh področjih poli-

tičnega, gospodarskega in kulturnega življenja.

Nadalje je tov. Kavčič poudaril, da morajo biti sindikalne organizacije predvsem borbene vrste delavskega razreda in da zgolj vzgoja, propagandne naloge in podobno niso njih prvenstvena skrb. Da pa bi te naloge v tem smislu lahko v bodoče bolje opravljali,

je potrebno najprej v lastnih vrstah izkoreniniti zmotna mišljenja, da so sindikati spričo delavskega in družbenega upravljanja postavljeni na stranski tir. Odločno je treba obrniti v pravo smer tudi tiste organizacije, ki obračajo svoje lice od problemov družbenega in komunalnega upravljanja. S komuno in v komuni se je moč boriti za širše in enotne interese, vsaka druga prizadevanja pa se izrodijo v cehovske interese ali pa v pridiganje o višjih interesih družbe.

V svojem referatu je tov. Kavčič ostro napadel »sindikalizem«, kot izrazito obliko birokratizma v sindikalnih organizacijah. Sindikalizem se skriva za bučnimi himnami, je dejal, si s frazami gradi kuliso, za katero žalostno (Nadaljevanje na 2. strani)

Deset let napredka v zdravstvu

7. APRIL — SVETOVNI DAN ZDRAVSTVA

V teh dneh se spominjamo desetletnice dela Svetovne zdravstvene organizacije, ki je bila ustanovljena 7. aprila 1948 kot poseben organ Organizacije združenih narodov. Od takrat praznujemo ta dan po vsem svetu kot svetovni dan zdravstva. Letos ga praznujemo pod geslom »Deset let napredka v zdravstvu.«

Ob desetletnici obstoja lahko ta organizacija, v kateri je vključenih 81 držav, s ponosom gleda na opravljeno delo. Dosegla je, da se je izboljšalo zdravstveno stanje prebivalstva v skoraj vseh deželah sveta. Tudi v najbolj zaostalih državah se stanje popravlja in približuje drugim visoko razvitim. Najvidnejši uspehi zdravstvene službe so znatno podaljšanje življenjske dobe, manjša umrljivost, zlasti dojenčkov, močno zmanjšanje števila nalezljivih in ostalih obolenj.

Tudi Jugoslavija je članica Svetovne zdravstvene organizacije in je ves čas od njene ustanovitve sodelovala pri njenem delu ter prejela od nje precej koristnih pobud in pomoči. Naši zdravniki hodijo s podporo te organizacije na specializiranje inoizemstvo, tuji pa k nam.

Razvoj zdravstvene službe in dvig ljudskega zdravja je po osvo-boditvi dosegel pri nas velik vzpon. S podporo ljudstva, ki je vložilo v zdravstveno službo visoka sredstva, in z vztrajnim delom vseh zdravstvenih delavcev se je zdravstveno stanje pri nas popravilo tako, da smo se že močno približali najbolj razvitim državam.

Tudi celjski okraj je doživel v zdravstvu lep razvoj. Na vsem področju imamo vrsto zdravstvenih ustanov: moderno bolnišnico v Celju, 2 bolnišnici za tuberkulozo, 7 zdravstvenih domov, 28 zdravstvenih postaj, 6 obratnih ambulant, polikliniko, 62 ustanov za zaščito matere in otroka, 5 protituberkuloznih dispanzerjev, 27 zobnih ambulant in 10 lekarn. Poleg teh so še tri zdravilišča in ostale preventivne zdravstvene ustanove. V teh ustanovah dela 120 zdravnikov, 24 farmacevtov, 155 srednjega medicinskega kadra, 56 babic in večje število nižjih zdravstvenih delavcev in pomožnega osebja.

Delo, ki ga vsako leto opravijo te ustanove, je veliko in bi naštevanje opravljenih storitev, uspehov in problematike daleč preseglo okvir tega članka. Vsa prizadevanja same zdravstvene službe pa ne bi dosegla svojega cilja brez podpore ljudske oblasti, sodelovanja množičnih organizacij in prosvetne službe.

Zdravstvo in zdravstveno stanje prebivalstva v celjskem okraju je v letih po osvoboditvi toliko napredovalo, da je sedaj med prvimi v Sloveniji. Nalog pa je še kljub temu veliko. Preveč je še raznih obolenj, prepogoste so nesreče pri delu, tuberkuloza pada prepočasno, tudi zdravstveno stanje in razvoj šolske mladine ni povsod zadovoljivo.

Svet za zdravstvo pri Okrajnem ljudskem odboru, občinski svet za zdravstvo in organi družbenega upravljanja v zdravstvenih ustanovah imajo še veliko nalog pri vodenju zdravstvene politike.

Te misli naj nas ob proslavi dneva svetovnega zdravstva spominjajo na važno in odgovorno delo zdravstvene službe, na njene uspehe in probleme. Vzbude pa naj tudi čim širšemu krogu naših delovnih ljudi zanimanje za zdravstvena vprašanja. Vse je končno odvisno od zdravja: napredek, uspeh pri delu in osebna sreča.

Tostran Krke

Na velikem mitingu v Novem mestu, ki je bil 1. aprila ob otvoritvi glavnih del na avtomobilski cesti »Bratstva-enotnosti«, je glavni štab mladinskih delovnih brigad razglasil za udarne vse brigade, ki so se udeležile pripravljanih del, brigado »Dušana Finžgarja« iz Celja pa za najboljšo! (Več na str. 3).

pogled po svetu

Friedrich Meinecke, znamenit nemški zgodovinar, je napisal knjigo o »državnih razlogih«. Te dni so se ga Nemci večkrat spomnili, tudi tisti, ki so hoteli s figovim peresom modrovanja pokriti in zatajiti akt nasilja v nemškem Bundestagu. Tri dni je trajalo dramatično prekanje, ali naj se Zapadna Nemčija oboroži z atomskim orožjem ali ne. Nemški listi priobčujejo cele strani o tej zgodovinski debati, v kateri je na obeh straneh vzkipele ogorčenje in čestokrat šlo čez rob. Poslanci so se zmerjali z bedaki, vsaka stran je opravičevala svojo politiko s koristimi Nemčije, vsaka trdila, da je samo njena pot prava. Adenauerjevi pristaši, ki se ves čas po vojni upregajo v ameriškanski bojni voz zoper komunizem, so na vse načine prepričevali parlament in nemško javnost, da je nemška svoboda ogrožena, da je njena varnost odvisna od učinkovitosti NATO pakta, da pa učinkovitost zavisi od nemškega pripomočka k paktu, in končno, da so interesi »svobodnega sveta« neločljivo povezani z interesi Nemčije. Če bo Nemčija vodila tako politiko, bo ostali svet politično in moralno podprl Nemčijo pri urejanju nemškega vprašanja.

Nemški vladni poslanci potrjujejo tisto, kar piše Hans Speier o današnji Nemčiji in njeni ponovni oborožitvi. Speierjeva knjiga je izšla v Ameriki pri and-Corporation in z mrazo analizo priznava in oznanja, da povojna Nemčija doslej nobene večje zunanje politične odločitve ni sama doprinesla, marveč da ji ameriška politika v Evropi veže roke in diktira.

Tako je treba gledati tudi zadnje važne odločitve o atomski oborožitvi. In vendarle ne samo tako! Zgodovinsko naključje je menda hotelo, da je do te odločitve prišlo skoraj natanko ob petindvajsetletnici prav tako usodne odločitve, ki je postavila Hitlerja na oblast. Hitlerjeva politika je Nemčijo pripeljala do njenega največjega poraza v zgodovini. Straussovi argumenti za to, da se Nemčija kot prva kontinentalna evropska država opremi z atomskim orožjem, so posegli močno v Hitlerjev slovar moči, nasilja in vere v zmagovito poslanstvo Nemčije. Kaže tako, da bi Straussovi pajdaši morda drugače govorili le v primeru, če bi prva in druga atomska bomba padli na Berlin in Düsseldorf, ne pa na Hirošimo in Nagasaki. Morda! Tako pa so s svojo odločitvijo pozročili, da so zabrnili motorji premakljivih ramp onstran Labe, da bi bliže Berlinu primaknili sovjetsko atomsko orožje, ki verjetno ni slabo, sodeč po strahu, ki govori iz ust revanšno orientiranih bivših nacistov in drugih gorečnejšev.

Nemški narod, ki je že dvakrat začel in povzročil svetovno vojno, pa po svojih zastopnikih v parlamentu ni pokazal volje, da bi popravil pred očmi človeštva svojo zgodovinsko krivdo in krivico nad človeštvom. Težko, težko bo ta vtis popravil Olenhauer s svojimi izrazi protesta, težko bodo to storili nemški delovni ljudje s svojimi enournimi stavkami, ki so prav tako izraz provincialne ozkosti nemške politike, kakor je atomska oborožitev izraz nepopravljive nemške ošabnosti. Teror, ki so ga s tem aktom zagrešili nad svetom, ni nasledek »atomskega terorja«, marveč pomanjkanje etičnih načel v politiki, načel, ki jih v nemški politiki nismo vajeni videti. Videti je, da ameriški politiki ni bilo težko najti primernih ljudi. Nemška karta v Dullesovih rokah je zdaj močnejša, obenem pa tudi jasnejša slika, kam drži taka politika.

V Evropi tega nemškega koraka gotovo ne more odobravati nobena država, ki ji je do mirnega razvoja. Anglija sicer tiho pritruje, čeprav ji nemška moč že raste čez glavo. Sandys, angleški obrambni minister, je bil pravkar v Bonni, da bi se s Straussom pomenil o pravični razdelitvi oborožitvenih bremen. Nemci pri tem niso kazali prijaznega obraza. Pripravljeni so plačati Angliji še 47 milijonov funtov vojne škode, ji dati kredit za oboroževanje, nikakor pa ne prevzeti stroškov za kontingent angleške vojske v Nemčiji. Francija molči, ker se boji kakršnekoli zamere že zaradi svoje Ahilove pete — Alžira. Italija ima sama slabo vest, čeprav na drugi strani kaže voljo po bolj samostojni politiki. Nek milanski list je nedavno zapisal, da se bo treba otresti neumne miselnosti, češ da je za Italijo samo tisto dobro, kar počno Amerikanci. Hruščev, ki je postal ministrski predsednik, je tem tendencam po samostojni politiki nastavljal primerno vabo s tržiščem, ki ga italijanska industrija tako potrebuje.

Vrhunski sestanek, se zdi, postaja vedno višji. SZ pravi, da je način, kako ZDA govorijo o programu sestanka, naravnost žaljiv. Dullesova politika na vseh koncih sveta je totalitarna, nestrna in napadalna, prav po jezuitskem gestu, ki ne trpi nikogar razen sebe: Kdor ni z nami, je zoper nas. Razume se, da se je s takim zopernikom težko pogovoriti. Tak zopernik ne razume koeksistence, ker ne prenese, da bi bil kdo močnejši ali vsaj tako močan kot on. Taka miselnost pa gotovo ne utira pot k miru, soglasju in sodelovanju med narodi.

T. O.

Potrošniški sveti naj bi dobili večjo samostojnost

Pred kratkim je bila pri okrajni komisiji za družbeno upravljanje v Celju širša razprava o dosedanem delu in bodočih nalogah potrošniških svetov v okraju. Splošna ugotovitev o dosedanem delu potrošniških svetov je že več ali manj znana, saj so ti dosedaj le malokje v celoti zaživel. Del krivde za to leži seveda tudi v tem, ker niso prav vedeli, kako delati in kje začeti, to se pravi da njihovo mesto še ni bilo dokončno določeno. Zato je razumljivo, da je večji del razprave bil usmerjen v to, kako te dosedanje pomanjkljivosti odpraviti in tako omogočiti tem družbenim organom aktivno poseganje v to tako važno področje celotnega gospodarstva.

Ob tej priliki je prevladovalo mnenje, naj bi potrošniški sveti bili voljeni na teritorialnem principu. Njihovo področje, predvsem v večjih krajih naj bi se ujemalo z bodočo stanovanjsko skupnostjo. Njihovo področje dela pa naj bi se razen trgovine razširilo še na mesarije in vsa uslužnostna podjetja. S tem bi bila podana možnost široke družbene kontrole za vsa tista področja, ki so za vsakega potrošnika najbolj in življenjsko važna. Iste naloge bi seveda imeli tudi potrošniški sveti v manjših krajih in na podeželju. Večina navzočih je tudi zagovarjala stališče, naj bi potrošniški svet sodeloval zlasti pri reševanju tistih vprašanj, ki se tičejo

ureditve in razporeditve sredstev za obnovo trgovinskih obratov, kjer naj bi ti obvezno dali svoje soglasje, prav tako kot delavski svet podjetja. Prav tako pa bi ti sodelovali pri določanju cen in ostalih problemih, ki se pojavljajo. Potrošniške svete naj bi volili na zborih volivcev na podlagi predlogov političnih organizacij, ki bi skrbele za dober sestav teh organov, dokončno pa bi njihovo izvolitev potrdili ustrezni sveti pri občinah. Tem bi ti organi dali svoje predloge in pripombe o izboljšanju tržišča, istočasno pa bi seveda morali poročati od časa do časa na zboru volivcev o svojem delovanju.

L. V.

Zakaj je bilo v Tovarni emajlirane posode 245 neveljavnih glasovnic?

Z ozirom na kritike glede »visokega« števila neveljavnih glasovnic pri volitvah v DS v Tovarni emajlirane posode smo se obrnili na posebno komisijo pri OSS, ki je proučila to vprašanje in nam dala naslednja pojasnila:

Sindikalna podružnica in organizacija ZK sta z nenačrtnim delom pristopili k pripravi za te volitve. Ker so bili med prvimi podjetji v celjskem okraju, ki so izvedli volitve v DS, je bil rok za politične priprave zelo kra-

tek. Zato so bila tudi poročila zelo ozka in niso kritično prikazala gospodarske analize svojega podjetja. V poročilih so se zadovoljili s splošnimi gospodarskimi uspehi, ki so bili obravnavani na sestankih za splošne volitve. Na število neveljavnih glasovnic je brez dvoma vplivalo tudi dejstvo, da so v podjetju lani zaposlili precej novih delavcev (529), predvsem s podeželja in so s temi vse premalo delali. To pomanjkljivost v podjetju tudi sami priznavajo.

Volilni rezultati 1666 veljavnih in 245 neveljavnih glasovnic (od tega 88 popolnoma praznih, 157 pa črtanih) nas tembolj presenečajo, ker pri tem kolektivu o nezavednosti članov nikakor ne moremo govoriti. Poleg mnogih drugih okoliščin (izredni uspehi v proizvodnji!) to izpričuje tudi dejstvo, da se je nedavno velikega predvolilnega zborovanja v Celju udeležilo preko 1500 njihovih delavcev, ki tisto popoldne niso bili v delovnem razmerju. Pri volitvah v zvezni in republiški zbor pa so med 1999 volilnimi upravičenci imeli komaj 2 človeka, ki nista volila.

Prav tako je mladinski komite TEP nedavno razpisal anketo, na katero se je kar 36 mladincev prijavilo za vstop v organizacijo ZK.

Zanimivo je tudi, da so pri volitvah v DS dobili največ glasov člani ZK.

Za 362 milijonov din premoženja so rešili

Skupščina gasilcev Celju

V nedeljo je bila v Celju skupščina Okrajne gasilske zveze Celje, ki se je je udeležilo 56 delegatov, podpredsednik OLO, tov. Miran Cvenk, poveljnik Gasilske zveze LRS, tov. Miran Špicar in drugi.

Po uvodnem referatu tov. Miloša Volka o gasilstvu in požarnovarnostni službi je prišlo do živahne razprave, katere osrednji problem je bila gradnja in obnove domov, orodje in oprema, finančne težave in vzgoja članstva. Okrajna gasilska zveza Celje združuje dvanaest občinskih gasilskih zvez s 154 društvi in 5597 člani. Te zveze posedujejo 122 gasilskih domov, 201 motornih brizgaln. Oprema, zlasti vozila in motorne brizgalne pa so ponekod v takem stanju, da jih bo treba zamenjati.

V zadnjih dveh letih so gasilci celjskega okraja pri 158 požarih rešili 362 milijonov dinarjev ljudskega premoženja. Obe številki sta visoki in povesta marsikaj, kljub temu, da raz-

mere v Okrajni gasilski zvezi Celje niso docela urejene.

Razprave se je udeležil tudi tov. Miran Cvenk, ki je izrazil mnenje, da bo ta položaj treba izboljšati.

Na zaključku so bili za požrtvovalno delo odlikovani s priznanjem I. stopnje tov. Šuc ter tov. Šmit in Jordan. Izvolili so tudi 33-članski plenum Okrajne gasilske zveze in nadzorni odbor. Plenum pa je izvolil za predsednika tov. Pozniča, za poveljnika pa tov. Krumpaka.

Pred razpravo o osnutku družbenega načrta celjske občine

(Nadaljevanje s 1. strani)

Sredstva namenjena gostinstvu se bodo uporabila predvsem za potrebe družbene prehrane. V bivši kavarni Merkur bodo uredili ekspresno restavracijo, kjer

naj bo tudi mlečna restavracija, v kateri bodo pripravljali tudi ceneje enolončnice. Razen tega nameravajo letos urediti še gledališko kavarno, restavracijo v Ljudskem kopališču in obnoviti gostilno Petriček.

Sredstva namenjena trgovini bodo poročena za soudeležbo pri natečaju za gradnjo skladišča za živila in kolonialno blago (10 milijonov), za gradnjo trgovinskega paviljona »na otoku« (14 milijonov) ter za povečanje poslovnih prostorov podjetja »Avto-Motor« (1,5 milijona).

Na področju obrti so perspektive še lepše. Za gradnjo nove pekarnice je namenjenih 30 milijonov, za ureditev mekarne 6 milijonov, za gradnjo kemične čistilnice 6 milijonov, za dokončno ureditev predelovalnice mesa pri podjetju »Planina« 4,5 milijona ter za povečanje in izboljšanje ostalih obrtnih obratov 6 milijonov din.

V cestnem skladu predvideva predlog družbenega načrta 12,9 milijonov din, ki se bodo uporabili za razširitev Mariborske ceste (5 milijonov), za kanalizacijo Skalne kleti (5 milijonov) ter za priključke za most na Hudinji in v Liscach (2,9 milijona).

Negosodarske investicije iz rednih proračunskih sredstev znašajo 61,7 milijonov. Za potrebe prosvete in kulture bodo 4,5 milijonov din uporabili za načrte za kulturni dom in za glasbeno

šolo, za ureditev celjskega muzeja 6 milijonov, za gradnjo šole na Sp. Hudinji 15 milijonov, za počitniški dom v Baški pa 8 milijonov din.

Pri komunalnih investicijah bodo uporabili 4 milijone za asfaltiranje Leskove ulice, 3,2 milijona za most čez Savinjo pri Liscach, 4 milijone za gradnjo ceste Store—Svetina, 1 milijon za cesto Pečovnik—Svetina, 3 milijone za ureditev Ul. 29. novembra in Oblakove ulice, 5 milijonov za ureditev Štor, 1 milijon za popravilo ceste v Smarjeti, 4 milijone za nabavo posod za smeti ter 3 milijone za potrebe kopališča.

Osnutek predvideva, da bodo letos znašala skupna sredstva občine 1 milijardo 60 milijonov in 400 tisoč din. Od tega odpade na proračun 477 milijonov, na občinski cestni sklad brez dotacije 4,9 milijonov, na stanovanjski sklad 493,5 milijonov ter na občinski investicijski sklad 85 milijonov din.

V prihodnjih dneh bodo o osnutku družbenega plana razpravljali volivci na zborih volivcev in v podjetjih. Prav gotovo bodo temeljito pretresli postavke družbenega standarda in dali svoje predloge in pripombe o najbolj smotni in koristni uporabi razpoložljivih sredstev. Po zborih volivcev se bo občinski ljudski odbor verjetno še ta mesec setal in sprejel družbeni načrt za letošnje leto, upoštevajoč mnenje in pametne predloge volivcev.

-ma-

Jasne naloge sindikalnih organizacij

(Nadaljevanje s 1. strani)

frazami gradi kuliso, za katero žalostno životari odmaknjen od naše stvarnosti. Ukvarja se s problemi, ki bi jih nikoli ne bilo, če bi ne bilo sindikalizma samega.

Nato je tov. Kavčič govoril o nalogah sindikatov kot zaščitnikov dejanskih interesov delavcev in pri tem živo orisal zastarele oblike take borbe, ko dostikrat ne gre za interese delavstva, temveč za interese slabo mislečih in izkoriščevalskih posameznikov, ki se dejansko borijo za primitivnost, nekulturnost in zaostalost. V zvezi s temi ugotovitvami je poudaril, da je potrebno sindikalnim organizacijam in sindikalnim aktivistom vcepiti več samozavesti, jim okrepiti hrbenico. Naše organizacije in posamezniki morajo postati v svojem naprednem in konstruktivnem mišljenju tako samostojni, da bodo brez obotavljanja izražali taka svoja mnenja tako navzdol, kot navzgor.

V nedeljo je delegatom na obnem zboru govoril tudi sekretar CK ZKS, tov. Miha Marinko, o nalogah sindika-

tov in o njih ustvarjalni vlogi, ki jo od njih celotna družba pričakuje. Dejal je, da je pred nami naloga spremeniti sindikat v organizacijo, ki bo obvladala našo celotno družbeno problematiko. S pravnimi političnimi metodami in pravnimi pojasnjevanjem smo dosegli že tako velike uspehe, da lahko spravimo v življenje vsako odločitev, ki je koristna za družbo.

Ob koncu svojega govora se je tov. Marinko dotaknil nekaterih težav, ki se kažejo ob razpravi o pismu Izvršnega komiteja CK ZKJ. Omenil je pretiravanja v uravnilovskih tendencah, potem pa zgrešena mnenja, da je to pismo povzročilo trenutno akcijo, potem pa to šlo vse spet po starem. V pravilno to mačenje in dosledno izvedbo programa, ki ga pismo nakazuje, je treba v prvi vrsti vključiti sindikalne organizacije. Močno se je zavzel za sistem sprošene kritike, za katero ne sme biti nihče preganjan, ne sme pa dajati niti potuhe jadikovanju, nenačelnemu in destruktivnemu kritikarstvu.

Pomlad v Velenju

Se nekaj dni in v Velenju bodo prišli za krampe in lopate. Prostovoljno delo je v Velenju postalo že tradicionalno. Prebivalci Novega Velenja so zadovoljni, da je njihova okolica lepo urejena. Ta pa ne bi bila taka, če ne bi bilo pridnih rok. Doslej so to odpravili že nad 90.000 ur prostovoljnega dela. Delali so ljudje vseh stanov.

Stab za prostovoljne delovne akcije pri SZDL Velenje je letos pripravil načrt za regulacijo Pake v dolžini 250 me-

trov. Uredili bodo tudi park, ki bo med najlepšimi v okraju. Ker Velenje, ki ima več tisoč prebivalcev, nima kulturnega doma, bodo pričeli z gradnjo; zgradili bodo tudi telovadnico, v kateri bo lahko mladina čez zimo koristno uporabila svoj prosti čas. Prepričani so, da bodo lahko izvedli in izpolnili prav vse naloge.

Tudi Šoštanj bo zaživel. Zgraditi nameravajo pokrit bazen. Priprave so v teku.

Važno sporočilo našim naročnikom

Kakor vsako leto, tako tudi letos pobirajo naročnine pismošose. Naročnike prosimo, da plačajo naročnino pismošoso in naj ne zavrnejo položnic, ker bi s tem zavirali naše redno poslovanje. Nadalje naj označijo na odrezku položnice, če je priimek in ime ter hišna številka pravilno navedena, da bomo lahko pri pisanju novih naslovov izvršili popravek naslova. V bodoče prosimo, da naro-

niki vsako spremembo javijo takoj z navedbo prejšnjega naslova. Skrajaj vsem naročnikom smo označili na položnici 500 din, to je naročnina za vse leto, to pa zato, ker je naročnina plačljiva vnaprej in nam tako ne bo treba v juniju ponovno pisati položnic.

Torej izpolnite svojo dolžnost do lista in plačajte brez zaviranja naročnino pismošoso.

Uprava Celjskega tednika

Kvartet

Tale »pompardon« se preveč sliši v našem kvartetu...

PES

s posluham za besede

Presenetljive atrakcije cirkuških psov, ki vedno znova presenečajo ljudi, so v bistvu mehanične značaja; te vaje trenerji toliko časa ponavljajo in vcepljajo psom, dokler si živali končno ne zapomnijo, kaj morajo storiti ob določenem povelju, ki ga običajno spremlja gib. Pri pseh je mogoče govoriti o spominu in nekakšni pasji inteligenci. Včasih se v pasjem svetu pojavijo pravcane izjeme, ki vzbujajo vtis, kakor da so obdarjene z izredno tenkočutnostjo in sposobne razumeti nekaj preprostih besed. Ena teh redkih izjem živi v Celju. To je irski ovčar Tambur, last

tov. Vudlerjeve z Lave. Lastnica nam je zagotovila, da se pri vajah ni nikoli posluževala drugega sredstva mimo besed in da je svoje presenetljive uspehe dosegla zgolj s prigovarjanjem. Tambur se je kaj kmalu naučil najpreprostejših opravil: nosil je različne predmete, aktovko, kos lesa, košaro in tako dalje. Potem je pomagal pri nabiranju regrata za svinje, tako da ga je izkopal, z zobmi izpulil in položil v košaro. S časom se je v takšnih praktičnih opravilih izredno izpopolnil. Z bližnjega vrta prinaša v pločevinasti posodi svinjsko repo. Steče po stopnicah v hišo in prinese vrečo, košaro ali kak drug predmet.

Pred hišo se je ustavil voz. »Tambur, pojdi pogledat, če ima kaj zate!« Tambur razume; zgrabi konservo, opremljeno z ročajem, steče iz hiše na dvorišče in potem na cesto. Posodo položi na tla in čaka. »Ne tako. Dvigni posodo na voz!« Tambur dvigne posodo na voz, počaka, da jo možak napolni z mesom, potem pa si kosilo odnese v svoj kot in ga s slastjo použije.

»Tambur, pojdi po vrečo!« Tambur steče po stopnicah in se čez hip pojavi

z vrečo v gobcu. »Ne ta! Ta ni prava! Ono drugo!« Precej se vrne in prinese nekakšno čunjo, v dobri veri, da je našel pravo.

»Lepo pridno drži jajce!« Tambur je nervozen; potem previdno zgrabi jajce in ga drži med zobmi v strahu, da ga ne bi strl.

Na cesto smo položili zmečkan časnik in kos lesa. »Pojdi na cesto po drvo!« Tambur steče okrog ogla in že se vrne z letvijo v gobcu. Prav tako mu uspe,

ko mu je ukazano, naj prinese papir.

Na balkonu sedi tov. Ivan Vudler in se greje na soncu. »Tambur, snemi Ivanu klobuk in mi ga prinesi!« Tambur je z nekaj skoki na balkonu, skoči Ivanu s sprednjimi šapami v naročje, mu sname klobuk in ga prinese na dvorišče.

Tambur je poleg tega tudi ljubosumen. Ne more trpeti, da bi kdo njegovo gospodarico prijel za roko. Toliko časa suje s smrkčkom v roki, dokler se ne razkleneta.

Včasih, kadar nima posebnega opravila, sloni s sprednjimi šapami na oknu in gleda na cesto. Če pride kdo mimo, ki mu ni povšeči, ga dostojanstveno oblaja; a se kmalu zopet pomiri in naprej opazuje mimoidoče. Kdove, če jih ne študira z merili nekakšne pasje psihologije.

film·film·film·film·film·film

V Hollywoodu snemajo film po klasičnem delu Dostojevskega »Bratje Karamazovi«. Film snema podjetje M-G-M. V glavnih vlogah nastopata nemška igralka Maria Schell in zadnje čase močno znani Yul Bryner.

REKA BREZ POVRATKA. — In film brez povratka. Tu je, kratkoma, z režiserjem Premingerjem in M. Monroe vred vse brez povratka. Vsaj upajmo! Mimogrede: slovenski prevod je od izvirnika sicer krajši (Reka smrti!), a zato ni manj nesmiseln od filma samega. Od kod neki je prevajalec privlekel tisto okostje, ki mu pravimo smrt? So mar vsaj njega obstrelili Indijanci? Izvirnik se namreč dobesedno glasi: Reka brez povratka, to je nič več in nič manj, kakor če bi rekli, na primer, Savinja! Toliko, ker prevajalske muhe vse bolj izgubljajo orientacijo. Film je nazorni dokaz o tem, da dobri režiserji pač ne delajo samo dobrih filmov — in Otto Preminger tu ni mogel skriti svojega avstrijskega porekla! — mimo tega vsiljuje vprašanje, zakaj ameriške filmske družbe ne oborožijo svojih junakov westernov z brzostrelkami ali kakimi atomskimi topovi. Ali ne bi bila taka borba z vsiljivimi Indijanci bolj efektivna? Če pustimo ob strani plovbo in dobro igro glavnega igralca in pesem o Reki brez povratka in simpatičnega dečka, kaj tedaj še ostane? Vprašanje.

V SOBOTO ZVEČER je drugi jugoslovanski omnibus in prvi jugoslovanski film na evropski višini, ne glede na to, da ta višina ni kdove kako visoka in da zmerom bolj pada. Razpita VESNA, zlasti pa njen prisiljeni drugi del tu močno obledi. (Kljub temu, da imamo pred seboj dvojje različnih filmskih zvrsti.) Podjetje Avala film nas ni samo presenetilo — ta izraz namreč ne pove dosti, ker nas lahko presenetijo tudi slabi filmi — iz treh zgodb (V soboto zvečer, Doktor in Igra odličnega jazz) je ustvarilo film, ki bi ga bili lahko veseli nemara sami Italijani! Mar problem dveh mladih zakoncev, ki sta brez stanovanja in iščeta zato svojo ljubezen na ulici, pred poborniki in zagovorniki tako imenovane javne morale in pri tem zaideta v navskrižje z oblastmi in težave z družino, ni že sam na sebi dovolj življenjski? Ali tip »doktorja«, brezimnega stvara, nekakega boksarjevega talismana, ki ga potem, ko mu je »prinesel« zmago, vse pozabi, ne vzbuja iskrenega pomilovanja? Da ne govorimo niti o tistih mladostnih predsodkih, ki pokvarijo prenekatero

zabavo in ples, in o obleki, zapeti s ključavnico, ker je bila kupljena z visokim kreditom... Vse to in še marsikaj, še dosti več iz neposrednega in konkretnega življenja, ki ga srečujemo in živimo...

bodice·bodice·bodice

PRVOAPRILSKA SALA

Telétina, govédina sta v ceni poskočili. Celo mesarjem prav zares potrošnik se že smili.

Nabavna cena šla je gor in to bilo je krivo. Zakaj pa raje šla ni dol, to ni še razumljivo.

Saj danes prvi je april! potrošnik se tolaži. Potegnil me je kdo za nos, da malo me podraži.

V mesnico stopil je. Cenik prebral je skoz očala in glej! To ni bila samó prvoaprilska šala!

ODPAD, POZOR!

Res srečen sem, da vsak dan grem v Savinjsko z vlakom in nazaj, ker opazujem, dobro vem, da so PETROVČE mičen kraj.

Postaja prvo mi v spominu je ostala: na vrhu strehe dolg napis visi in skozi rjo kakor skoz očala v popotnike rjav strni.

In res se čudim: Le zakaj kak fantek, ki ima železje rad, ne sname rjave table naskrivaj in je ne nese na odpad?

Nemirni otočani v Sredozemlju

Ciper dela hude skrbi Angležem. Zahteve ciprskih Grkov so ostale vedno enake. Casopisi dnevno prinašajo vesti o nemirih na otoku. Toda včasih Angleži sami uprizorijo nemire. Tako so nedavno na Cipru v glavnem mestu Nicosiji protestirali proti neuradnim vestem, da bi se Angleži ugnili pogovoriti z Grki, tudi ciprski Turki. Ta demonstracija je šla v prid Britancem, češ da bi na Cipru prišlo do revolucije in nacionalnih bojov, če bi se oni, kot »pomirjevalci« umaknili. Zamislimo si samo, koliko stane tako trdovratno vztrajanje? Če bi se v svetu sporazumeli, bi Ciper ne bil več važna vojaška baza in problem bi se hitro umaknil. O tem pa, da bi se Grki in turška manjšina ne mogli sporazumeti, ne dvomi nihče, ki količjak logično misli.

KOLIKO JE STARA NAŠA ZEMLJA

Ce govorimo o starosti naše matere Zemlje z našimi merili za čas, potem se zelo hitro zgubimo v slabih predstavah o milijonih in bilijonih let. Zato se ljudje radi ukvarjajo s primerjavami, ki naj bi človeku točneje in otipljiveje predstavili starost našega planeta. Se bolj pa je zanimivo, če vek obstoja zemlje razdelimo na obdobja razvoja.

Recimo, da je dolgost »življenja« naše Zemlje dolga eno leto. Torej eno leto, odkar se je v našem osončju začela vrteti velika žareča krogla, pa do današnjih dni.

Osem mesecev lahko kar odštejemo v no razumno bitje, vsaj na deset milijon-

nov let, da našo prazgodovino cenimo samo na nekaj desetstičletij ter da naša zgodovina začenja neke okoli štiri do pet tisoč let nazaj, potem vidimo, da je ta naša draga Zemlja silno stara popotnica skozi vseмирje.

Nadalje če se zamislimo, da je človek rabil milijone let preden je začel uporabljati ogenj, da je minilo še desetstičlet, preden je začel živeti v organizirani dobi, da je minilo štiri tisoč let od takrat, ko so v Egiptu, Perziji in Siriji nastajale prve suženjske države, potem vidimo, da se krivulja na diagramu raz-

Zemlja: Kaj se repenčiš, smrčkolin, saj si se pojavil šele pet minut pred dvanajesto!

obdobje popolnega mrtvila na površini Zemlje. Naslednja dva meseca se začnejo na njeni ohlajeni površini kazati prvi znaki življenja, najprej v obliki bakterij, enoceličnih rastlin, pa preko najprimitivnejših živih bitij. Živali — sesalci se pojavijo šele v drugem tednu meseca decembra. Človek pa, kakršnega poznamo, se je pojavil šele 31. decembra okoli četrte ure pred polnočjo, naša človeška zgodovina pa se začne šele pri zadnjih šestdesetih sekundah pred koncem leta.

Ce pomislimo, da učenjaki sodijo starost človeka, ko je postal le malenkost-

voja blazno dviga. V teh šestdesetih sekundah ves ta razvoj. Preko suženjskega reda, skozi srednji vek, skozi obdobja razvoja industrije in kapitalističnih odnosov do današnje visoko razvite tehnike in socialističnih odnosov, ki se v svetu vedno bolj porajajo. Pri nas še živijo ljudje, ki so videli prvi vlak. Večina nas je takih, ki smo se radovedno ozirali v nebo, če smo slišali brnenje letala, danes pa so besede otrok med igro: televizija, letalo, satelit itd., zelo običajne.

Ce bi torej v obdobju tega leta hoteli opredeliti tudi čas tehničnega razvoja človeštva, potem nam je še tako izpopolnjen izum v zelo majhno pomoč, da bi lahko izmerili tak namišljeni čas.

Torej, klobuk dol, pred starko Zemljo.

ZAPRAVLJIV »vetrič«

Ce hurikan popiha čez naselje...

Hurikan, ki je pravzaprav bič Amerike, je povzročitelj mnogih nesreč in opustošenj. Ne prizanaša ne poljem, ne mestom, niti ladjam na morjih. Proti temu »vetru« ni obrambe; samo pasivna, to pa pomeni, da v področjih, kjer hurikani divjajo, gradijo zaklonišča, se s trdnimi stavbami zavarujejo pred rušenji, posevkom ni pomoči, pravtako ne ladjam, ki jim ne preostane nič drugega, kot da se prepustijo peklenskem plesu in uporabljajo radijske klice — na pomoč!

Ljudje pa so izračunali, da tak povprečen hurikan porabi več sile kot je porabi veliko industrijsko mesto v pedesetih letih na električni energiji. Ta potratnež naravnih sil sprosti v eni sami sekundi tolikšno moč, ki je večja od eksplozije nekaj atomskih bomb. Ker pa zavzema večje površine in se na odpor nih točkah z lastnostmi vetra vendarle cepi, je precej manj škodljiv kot bi bile te bombe.

Ljudje so že marsikatero naravno silo ukrotili: sonce, veter, vodo, ponekod že morskoro plimo in oseko ter celo vulkanske izbruhe. Težko verjetno pa je, da bi kdaj mogli vpreči v »voz napredka« take divjake kot so orkani, hurikani, tornadi in cikloni.

PRSTNI ODTISKI — NEZANESLJIV DOKAZ

Dermatolog J. Burks trdi, da je doseženo prepričanje o tem, da se krivulje na prstnih odtiskih ne morejo spremeniti, postalo nezanesljivo. V svojem članku opisuje, da je z aparatom, ki zdravi brazgotine, pri ljudeh, ki so preboleli kope, pri dveh osebah uspel popolnoma spremeniti prstne odtiske. Pravi, da je s tem postala ta oblika sodnega dokazovanja nezanesljiva.

Zdaj je vprašanje, kaj bodo kriminalisti storili? Bodo ovrgli »veljavnost« prstnih odtiskov.

ATOMSKA ELEKTRIČNA CENTRALA NA KOLESIH...

Amerikanci že nekaj časa delajo na gradnji električne centrale, ki bo namenjena raziskovalnim ekipam na Antarktiki. To bo premična centrala, ki jo bo mogoče seliti iz kraja v kraj. Dajala bo 5000 kilovatov energije, pol za pogon raznih aparatov, za razsvetljavo itd., pol pa za ogrevanje prostorov. Centrala bo imela 22 kg atomskega goriva, ki bo brez dopolnitev trajalo leto in pol. Atomsko energija bo ogrevala parni kotel, le-ta pa bo poganjal turbino. Baje s to centralo ne bo posebnih skrbi, kajti upravljal jo bo lahko človek, ki ni atomski strokovnjak.